

รายงานสอบสวนโรคไข้กาฬหลังแอ่น จังหวัดบุรีรัมย์

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๖ โรงพยาบาลชุมชนละหานทราย รับผู้ป่วย เด็กชายอายุ ๔ ปี จากบ้านหนองตะลุงน้ำ ตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด เข้ารับการรักษา ผู้ป่วยเริ่มมีอาการไข้และไอ เมื่อ ๕ วัน ก่อนมาโรงพยาบาล ต่อมามีอาการปวดศีรษะ หลังแข็ง และซึมลง ผู้ปกครองจึงพาไปโรงพยาบาล เมื่อแรกรับผู้ป่วยมีไข้ และคอแข็ง แพทย์เจาะน้ำไขสันหลังตรวจพบ gram negative diplococci จึงให้การวินิจฉัยว่าไข้กาฬหลังแอ่น (Meningococcal meningitis) และให้การรักษาด้วย PGS. Chloramphenical และ SMX/TMP ผู้ป่วยอาการทุเลา และกลับบ้านได้ ในระยะเวลาใกล้เคียงกันมีเด็กในหมู่บ้านนี้ป่วยมีอาการคล้ายกัน อีก ๑ ราย เข้ารับการตรวจที่โรงพยาบาลละหานทราย แต่หนีกลับบ้านก่อน จึงไม่ทราบว่าป่วยเป็นไข้กาฬหลังแอ่นหรือไม่

ผู้รายงาน พนักงานระบาดวิทยา ประจำจังหวัดบุรีรัมย์
โรงพยาบาลชุมชนละหานทราย

รายงานสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษจากไอศกรีม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ ๒๔-๒๕ มีนาคม ๒๕๒๖ เกิดการป่วยด้วยโรคอาหารเป็นพิษ ที่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลสามกระชาย อำเภอยูบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผู้ป่วยมาเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลยูบุรี ๘๕ ราย ส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่และตาย ๑ ราย เป็นเด็กอายุ ๖ ปี การสอบสวนได้ความว่า ในวันที่ ๒๔ มีนาคม มีการจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่คนงานไร่้อยประมาณ ๑๐๐ คน อาหารที่รับประทานมีไอศกรีม จากตำบลไร่ใหม่ อำเภอยูบุรี ไอศกรีมจากสี่แยกอำเภอยูบุรี และข้าวเหนียวมูน ซึ่งทำเองที่บ้านเจ้าของไร่ หลังรับประทาน ๑๒-๒๔ ชม. ผู้ที่ร่วมรับประทานเริ่มป่วยด้วยอาการปวดศีรษะ มีไข้เล็กน้อย ปวดมวนในท้อง ถ่ายอุจจาระเหลว สีเหลือง มีมูกปน มีอาการคลื่นไส้อาเจียน ๘๐ % และมีท้องร่วง ๔๓ % อัตราป่วยประมาณ ๘๕ %

ผู้ป่วยทั้งหมดมีประวัติรับประทานไอศกรีมที่ซื้อจากตำบลไร่ใหม่ ส่วนผู้ที่รับประทานไอศกรีมจากสี่แยกอำเภอยูบุรีไม่มีการป่วย การตรวจสอบสภาพบ้านของผู้ผลิตไอศกรีมที่ตำบลไร่ใหม่ พบว่าสภาพทั่วไปสกปรก มีน้ำคร่ำโดยรอบ แมลงวันชุมน้ำที่ใช้ผสมทำไอศกรีมใช้น้ำประปาต่อสาย ยางจากท้องส้วม และไม่ได้ต้มก่อนผสม

การเพาะเชื้อโดยห้องชันสูตรโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์จาก rectal swab ของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลกุยบุรี ๒๑ ราย พบเชื้อ Shigella group D ๘ ราย (๓๘ %) และ pathogenic E.coli ๕ ราย (๒๔ %) และการเพาะเชื้อจาก rectal swab ของสมาชิกในครอบครัวผู้ผลิตไอศกรีมรวม ๖ คน พบเชื้อ Shigella group D ๒ คน จากผู้ผลิตเอง และจากบุตรของผู้ผลิตไอศกรีม

สรุป โรคอาหารเป็นพิษครั้งนี้ เกิดจากเชื้อ Shigella group D ซึ่งพบอยู่ในไอศกรีม เชื่อว่าที่มาของเชื้อคือผู้ผลิตไอศกรีมที่เป็นสาเหตุของการป่วย

ผู้รายงาน ศูนย์ระบาดวิทยาภาคกลาง จังหวัดราชบุรี

พนักงานระบาดวิทยาประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รายงานสอบสวนอหิวาตกโรค จังหวัดสระบุรี

ศูนย์ระบาดวิทยาภาคกลาง ได้ติดตามสอบสวนผู้ป่วยอหิวาตกโรค ๑ ราย ที่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลพุทไธสง อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เมื่อ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๒๖ พบว่าผู้ป่วยเป็นหญิงอายุ ๒๑ ปี เริ่มป่วยเมื่อ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๖ ด้วยอาการท้องร่วง และอาเจียน จนอ่อนเพลียมาก ญาตินำส่งโรงพยาบาลพระพุทธบาทในวันเดียวกัน การตรวจเชื้อจาก rectal swab ในวันรุ่งขึ้นพบ V. Cholera, Eltor Inaba ผู้ป่วยได้รับการรักษาจนอาการดีขึ้นและกลับบ้านได้

๔ วันหลังจากผู้ป่วยเริ่มมีอาการ บุตรสาวของผู้ป่วยอายุ ๑ ปี ก็เริ่มป่วย ด้วยอุจจาระร่วง และถูกนำส่งโรงพยาบาลเดียวกัน ผลการตรวจ rectal swab พบเชื้อ V. Cholera Eltor Inaba เช่นเดียวกัน

การตรวจเชื้อจากอุจจาระของผู้สัมผัสโรคในบ้านผู้ป่วย ๕ ราย พบเชื้อ V. Cholera Eltor Inaba ๔ ราย (๘๐ %) และการตรวจเชื้อจากอุจจาระเพื่อนบ้านใกล้เคียง ๑๘ ราย พบเชื้อชนิดเดียวกัน ๑ ราย (๖ %)

จากการสอบสวนครั้งนี้ไม่อาจบอกที่มาของเชื้อได้

ผู้รายงาน ศูนย์ระบาดวิทยาภาคกลาง จังหวัดราชบุรี

พนักงานระบาดวิทยา ประจำจังหวัดสระบุรี